

Posar a prova

Dc, 23/02/2022 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

El llibre bíblic Siràcida és el llibre més extens de la literatura sapiencial. També és conegut amb el nom d'Esclesiàstic que significa "llibre de l'assemblea" perquè l'església llatina l'usà en els primers segles amb molta freqüència per a la formació dels catecúmens. La majoria de manuscrits grecs l'anomenen: "Saviesa de Jesús fill de Sira". De l'hebreu Ben (fill) Sira en deriva el nom Siràcida que és que actualment s'usa per designar-lo. Ben Sira apareix en el llibre com el seu autor i és l'únic de l'Antic Testament del que en sabem el nom del seu autor. Ben Sira era un jueu de Jerusalem, culte i amb una bona posició social que li permeté l'estudi de les Escriptures i la recerca de la saviesa. Va organitzar a Jerusalem una escola destinada a iniciar els joves en la recerca de la saviesa. Al voltant del 180 aC. va recollir per escrit les seves reflexions i els seus ensenyaments. D'aquest llibre en llegim un fragment a la primera lectura d'aquest diumenge (Sir 27,4-7)

L'obra de Ben Sira és un toc d'atenció per contrarestar la influència de la cultura grega que des les conquestes d'Alexandre el gran no parava d'expandir-se en el Pròxim Orient. Veient que aquesta influència no trigaria a entrar en conflicte amb la fe d'Israel, volgué contrarestar el perill i posà tot el seu afany en preservar el patrimoni religiós i cultural del judaisme. El missatge que volen comunicar els versets que llegim avui és que l'interior de l'ésser humà és posat a prova a través de les paraules que surten de la seva boca. El tema de la prova pot ser una oportunitat de fer una ullada a passatges i textos de l'Antic Testament que hi estan relacionats.

Només començar, a l'Escriptura ens trobem que Déu, encara que el text no ho digui explícitament, posa a prova l'home i la dona al paradís, ordenant-los que no mengin de l'arbre del coneixement del bé i del mal (Gn 2,15). El resultat és: prova no superada.

Abraham també és provat per Déu. El capítol 22 del llibre del Gènesi narra amb detall l'ordre que Déu li dona a fi que sacrifiqui el seu fill Isaac. Al marge del trasbals humà que representa per un pare haver de sacrificar el seu fill, a l'interior d'Abraham pesa molt fort la voluntat de mantenir-se fidel a Déu considerant que aquest és capaç de mantenir la promesa de fer-lo pare d'un gran poble tot i sacrificant aquell fill que hauria de ser el qui fes possible la perpetuació de la seva descendència.

En la història d'Israel, la prova de les proves és la seva travessia pel desert i l'experiència de l'Èxode. "Recorda't de tot el camí que el Senyor, el teu Déu, t'ha fet recórrer pel desert durant quaranta anys. T'ha afligit, t'he posat a prova per conèixer les intencions del teu cor i veure si observaries o no els meus manaments" (Dt 8,2). Hi ha una certa coincidència entre el text del Deuteronomi i el Siràcida. El text de la Torà senyala que la prova serveix per aflorar les intencions del cor de la persona. El text de Siràcida pensa que la prova posa en evidència el que hi ha en el fons de la persona.

També en els salms hi és present el tema de la prova: "Examina'm, Senyor, posa'm a prova, depura'm al foc el cor i les entranyes" (Sl 26,2). "Ens has provat, Déu nostre, com la plata ens depuraves al foc" (Sl 66,10).

El mateix llibre del Siràcida aporta, en el seu començament un text prou notable. “Perquè, com en el foc es prova l'or, en la fornall de la humiliació són provats els escollits. En les malalties i en la pobresa, fes confiança a Déu” (Sir 2,5). Segons aquest text, amb les contrarietats de la vida Déu posa a prova i purifica la fidelitat dels justos. En la teoria de la retribució, però, les adversitats de la vida són un càstig de Déu. A partir del llibre de Job això és posat en qüestió: com és possible que el just sigui castigat amb el sofriment per quelcom que no ha fet?. Siràcida aporta una nova perspectiva: el sofriment és una prova mitjançant la qual Déu purifica els justos. És una manera d'explicar l'adversitat del sofriment.

Potser Ben Sira amb el passatge que llegim avui no volia anar tan lluny i es volia limitar a una reflexió humanista, però el tema de la prova en el llibre hi és i l'autor, com a bon jueu, l'havia de tenir present al escriure un text que d'una manera o altra parla de la prova.

Diumenge 8 durant l'any. 27 de Febrer de 2022